

[Bertel Dahlgaard.]

tale, det ærede medlem holdt, og jeg synes egentlig ikke, det ærede medlem selv kan være tjent med den.

Jeg vil gerne takke ordføreren for retsforbundet, det ærede medlem hr. Søren Olesen, fordi han nu i nogen grad synes at nærme sig det positive synspunkt, som dr. Axel Dam i sin tid på retsforbundets vegne anlagde overfor et lignende forslag. Det ærede medlems tale i dag var faktisk en lovprisning af selve udbyttedelingstanken, men han var lidt skeptisk overfor den valgte fremgangsmåde og spurgte: Kunne man ikke i stedet danne en forening til fremme af udbyttedeling? Jo, det kunne man i og for sig udmærket, og det burde danske arbejdsgivere og danske virksomheder forlængst have gjort — i Amerika findes et særligt institut for udbyttedeling med den meget kendte professor Robert Hartmann som konsulent — men, ærede medlem, vi ved jo, hvordan man herhjemme har været fyldt med fordomme, oprindelig både fra arbejder- og arbejdsgiverside overfor denne tanke — man er måske nu mindre skeptisk fra arbejderside, men der er stadig mange fordomme tilbage, og der kan ikke være tvivl om, at det udvalg, der her foreslås nedsat, vil komme til at virke ganske på samme måde som det omtalte institut i Amerika.

Så er der en enkelt ting, jeg vil sige til det ærede medlem hr. Lorentzen — nu vil jeg nødig på nogen måde yppe kiv, da det ærede medlem har været særlig venlig, men alligevel — det ærede medlem talte om Mortensens Danmark, og det er virkelig et interessant emne, som vil give anledning til mange supplerende udtalelser i de kommende dage, hvad jeg tror er meget gavnligt. De udtalelser, der er fremkommet, er ofte hinanden modsigende, men de åbner forskellige perspektiver og rører ved noget meget centralt i den situation, Danmark befinder sig i i øjeblikket. Det, jeg vil sige til det ærede medlem hr. Lorentzen, er, at han ikke må glemme, at dette Mortensens Danmark i skattemæssig henseende i meget væsentlig grad er skabt af det ærede medlem og hans parti, ikke mindst i de tre år, da det ærede medlems parti havde regeringsmagten her i landet. Vi har advaret imod denne udvikling, og vi vil i den kommende tid stærkest muligt søge at fremme

en skattereform, der vil fjerne de skadelige virkninger.

Så har jeg et par bemærkninger til det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, som holdt en, synes jeg, meget interessant tale, der efter min mening indeholdt mange rigtige betragtninger. Men det er vel rigtigt, som det er antydnet fra anden side, at det ærede medlems tale i nogen grad kan betragtes som optakt til de tilstundende overenskomstforhandlinger, og dem er jeg ikke kapabel til at deltage i. Der var imidlertid i det ærede medlems udtalelser en interessant ting, som jeg aldrig har hørt så stærkt udtrykt før fra socialdemokratisk side: at det kollektive lønsystem ikke længere slår til overfor tidens krav. Det ærede medlem beklagede, at dette kollektive lønsystem — der jo er et lønsystem med centraliserede beslutninger — efterhånden var stivnet. Jeg føler mig overbevist om, at disse betragtninger ikke blot findes indenfor hans organisation, men i meget, meget høj grad indenfor både arbejdernes og arbejdsgivernes kreds, selvom de ikke kommer til udtryk. Det er i sig selv vigtigt, og det er måske en af årsagerne til, at tonen overfor dette lovforslag er noget anderledes end sidst, det behandledes.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen sagde, at han jo ikke kunne tro, at en lovgivning som denne kunne komme til at betyde noget. Jeg tror, han tager fejl. Det er sådan i dag, at atmosfæren omkring hele dette problem — og navnlig atmosfæren, der møder os udefra — er en anden; der er en ny erkendelse i fremmarch. Det ærede medlems tone var også en anden og mere velvillig end tidligere, og jeg føler mig overbevist om, at den dag det danske folketing vedtager dette eller et lignende forslag, vil det heller ikke være uden virkning.

Det ærede medlem sagde, at han under forhandlingerne sidste gang havde stillet et forslag til overvejelse — og det er meget rigtigt. Nu er det hverken det ærede medlems eller min mening i dag at føre en diskussion om dette forslag, idet det ikke er offentligt kendt, men vi kan vist blive enige om, at det forslag var meget, meget uklart. Jeg skal blot nævne en enkelt ting, nemlig at der i bestemmelsen om, at der først skulle kunne beregnes 5 pct. til ejerne